

Voorwoord.

De geschiedenis wordt nooit eenmalig geschreven. Er komen altijd weer nieuwe boeken over het Romeinse Rijk, de Tweede Wereldoorlog en noem maar op. Nieuw materiaal en nieuwe inzichten geven een duidelijker beeld van de geschiedenis.

Dit is ook van toepassing op de geschiedenis van de Coupépolder. Aanleiding hiervoor is de rol van de nieuwe voorzitter van de golfclub, oud politiecommissaris Jaap Molenaar en de nieuw te bouwen brug over het Aarkanaal waar al vanaf 1995 onderzoek naar werd gedaan.

Het herschreven stuk loopt van pagina 131 tot en met pagina 138

Donderdag 22 augustus 1991

Pieter van Stipdonk is nieuwsgierig naar wat er allemaal op de Coupépolder aan de hand is. Hij heeft geruchten opgevangen van zeecontainers met gifgas. Hij besluit om zijn vriend Jaap Molenaar te bellen. Sinds 1988 is Jaap nu hoofdcommissaris van de Alphense politie. Jaap is echter al vroeg in vergadering en de telefoniste heeft Pieter daarom ongevraagd met de milieudienst verbonden. Geërgerd breekt hij het gesprek af. Hij wil niets met die gasten te maken hebben.

De oorzaak hiervan is de affaire Handelsweg. Op een stuk braakliggend terrein van de gemeente had hij aan Biesterfeld toestemming gegeven om vervuilde grond te storten. De grond was in een dunne laag uitgesmeerd. De gedachte was dat zo de vluchtige componenten uit die grond konden uitdampen. Jammer genoeg geheel in strijd met allerlei wet en regelgeving.

De milieudienst van de politie had dit geconstateerd en voordat zijn vriend Jaap had kunnen ingrijpen lag de zaak al bij Justitie. Justitie neemt de zaak serieus. Ze kunnen niet bewijzen dat hij daar iets voor heeft gekregen. Maar het feit op zich kan niet door de beugel. Ze zien het niet alleen als een overtreding maar zelfs als een strafbaar feit. Stel je voor, hij is zelfs in staat van beschuldiging gesteld. In mei was hij verhoord. Tijdens dat verhoor over de Handelsweg, had hij nogal wat harde woorden laten vallen. 'Ze moeten maar begrijpen dat ze niet zomaar de eerste de beste voor zich hebben. Ze kunnen best met wat meer respect met hem omgaan.'

Maar dat was niet zo goed afgelopen. De rechercheurs wisten alles over die twintig hectare grond die vorig jaar als Griendbaan in gebruik was genomen.

Een van de rechercheurs had hem smalend toegesnauwd:

'Respect, oh dat is hoe jij die jongens van de golfclub achter hun kont aanloopt of is dat hoe jij en je golfmaatjes weduwe Bunnik hebben besodemieterd. Eerst die oude weduwe wijsmaken dat de grond, omdat die is vervuild, niets waard is. Dan mag ze kiezen of voor weinig geld aan de gemeente verkopen of ze moet die grond saneren. Dat saneren kost veel geld, meer dan dat de grond waard is. Vervolgens is het door de gemeente voor een schijtprijs gekocht en dan gelijk voor diezelfde prijs aan je golfvriendjes doorverkocht. En dan die vervuiling. De enigste sanering die jullie gedaan hebben is dat het gebied door schoolkinderen plastic vrij is gemaakt. Wij werden van boven tegengehouden, want anders! God nog aan toe wat had ik jou daar graag voor gepakt.'

Het was niet alleen bij die rechercheur gebeven. Tijdens een afscheidsreceptie van wethouder Van Leeuwen sprak hij notaris Jan van de Berg aan met Jan. Waarop de notaris antwoordde:

'Meneer van Stipdonk, na de verkoop van het onroerend goed van mevrouw Bunnik, ben ik voor u meneer van de Berg.' Vervolgens had de notaris hem de rug toegedraaid.

Die avond belt hij naar Jaap op zijn woonadres. Jaap heeft niets over die containers vernomen en belooft hem navraag te doen. Zodra hij wat weet belt hij terug.

Vrijdag 23 augustus 1991

Het eerste wat Jaap Molenaar ie morgen deed was het hoofd van de afdeling milieu op zijn bureau ontbieden

'Er is sprake van zeecontainers met gifgas op de Coupépolder, weten jullie daar iets van?'

'Ja en nee.'

‘Hoe bedoel je?’

‘Ik weet dat Ed Schuit en Bertus Heemskerk iets over begraven zeecontainers hebben gemeld maar die stukken zijn nu bij Justitie. Wij hebben hun ook niet verhoord dat deden de collega’s van de Regio Zuid-Holland Midden.’

‘Weten jullie waar precies die ‘containers liggen?’

‘Neen, maar dat is wel toentertijd opgetekend.’

‘Dank je.’

Toen het hoofd van de afdeling milieu weg was belde Jaap gelijk Pieter van Stipdonk en deed hem verslag van wat hij te weten was gekomen.

Hij legde de hoorn neer met de gedachte; ‘Zo dat is dat.’

Jaap voelde zich altijd een beetje ongemakkelijk als mensen aan wie hij wat verschuldigd was wat aan hem vroegen. En een van die mensen was Pieter van Stipdonk. Zonder Pieter zijn connecties en goede raad was hij nooit commissaris geworden. Natuurlijk had hij daar ook iets voor moeten doen.

Als hoofd afdeling verkeerszaken had hij in 1983 er mede voor gezorgd dat het parallelgedeelte van de Zegerbrug over het Aarkanaal alleen zou worden gebruikt door langzaam verkeer en openbaar vervoer. De Westkanaalweg is nu eenmaal niet geschikt voor de combinatie van sluipverkeer en fietsers. Vooral omdat het bij de fietsers vooral gaat om scholieren. In 1985 werd de golfbaan geopend. Pieter verzocht hem de situatie nogmaals te herzien. Er was ondertussen een alternatief voor de fietsers gevonden, die konden nu via de Kromme Aarweg met een fietspad naar de Bruinslotsingel. Hij was daar geen voorstander van maar hij liet zich door Pieter overhalen. Het was goed wat hij gedaan had want die vriendschap met Pieter had hem geen windeieren gelegd.

Maandag 2 september 1991

Vanmiddag om vier uur begint een buitengewone vergadering met wethouder De Jong, burgemeester Paats, De Klerk hoofd provinciale bodemsanering en de heer Camphuizen de gemeentelijk voorlichter. Op het allerlaatst heeft Pieter zich als hoofd Openbare werken bij burgemeester Paats opgedrongen.

Tijdens de vergadering wordt door de provincie uitgelegd dat wat hun betreft er rekening moet worden gehouden dat er containers met uiterst giftig afval zijn begraven. Omdat er geruchten zijn over strijdgasen is TNO-defensie ingeschakeld. Deze gaan allereerst door metingen kijken of ze deze containers kunnen lokaliseren. Het is maar goed dat hij bij de vergadering aanwezig is. Op zijn aanraden is in het persbericht het woord gif bij gifcontainers geschrapt. Ook de zin; 'Er wordt rekening gehouden met mogelijk giftige inhoud van de containers' is veranderd in 'De inhoud van de containers is onbekend en elk risico moet vermeden worden.'

Dinsdag 3 september 1991.

De kranten staan vol over containers met gifgas. Pieter van Stipdonk is echt in een rotstemming. Het leek allemaal zo mooi, maar nu ...? Hij is nu al ruim zeven of acht jaar, samen met zijn vriend Henk Dinkelaar, bezig met de golfclub. Hij had Henk bij de Historische Vereniging Alphen aan den Rijn leren kennen. Hij kent Henk als iemand die altijd op het randje van wat wel en wat niet mag balanceert. Maar Henk heeft soms ook frisse ideeën.

In 1984 kwam het ministerie van Landbouw met het idee om een golfbaan op de Coupépolder aan te leggen. Ze wilden de vuilstort meer laten opgaan in het landschap en waren bereid om met een goede subsidie de boel te financieren. Of hij iemand wist?

---

¹ Achteraf blijkt dat de locatie die Heemskerk heeft aangewezen niet goed op de kaart is gezet. De schrijver is op 19 april 2019 samen met de heer Heemskerk ter plaatse wezen kijken. In een aanvullend verslag, van oktober 1988 heeft Heemskerk verklaard dat de brug begint ter hoogte van de eerste dam vanaf de huidige parkeerplaats. In 1980 waren er vanaf de Kromme Aarweg meerdere dammen naar de naast gelegen weilanden. Die dam is in 1985 weggehaald. Nu is de eerste dam de oprit naar het clubgebouw. Een verschil van 100 meter. Aan de berm van de Kromme Aarweg is nog te zien waar die eerste dam gelegen heeft.

Hij had gelijk aan zijn vriend Henk gedacht. Samen hadden ze het hele plan uitgewerkt. Binnen een paar maanden was alles rond. Henk zou voor het nodige geld zorgen. De gemeente moest het gehele terrein met een meter grond afdekken. Bij de subsidie was rekening gehouden met aardig wat grondverzet. De aanleg van de greens zou voor rekening van de golfclub komen. In zijn functie als hoofd openbare werken zorgde Pieter er wel voor dat het grondverzet aangepast werd. Zo kwam zelfs de aanleg van de greens binnen het subsidie budget. De enige daadwerkelijke kostenpost was het clubhuis. De aankoop van grond en bouw van het clubhuis kon niet met een subsidie worden geregeld. Gelukkig wilde de Rabobank dat voor 100% financieren.

Maar nu zijn er problemen en wordt die golfclub in zijn voortbestaan bedreigd. Eerst was er in 1988 dat gifschandaal in de Telegraaf, dat had veel leden gekost. Juist nu het een beetje aan het wegebben is en er zelfs weer nieuwe leden bijkomen gebeurt dit.

Een ander probleem is dat hij er zich niet openlijk mee kan bemoeien. Dat zou als belangenverstrengeling kunnen worden uitgelegd. Hij moet nog een paar jaar op de achtergrond blijven. Het duurt niet zolang meer dan heeft hij pensioen en kan hij zich openlijk met de club bezighouden.

Net nadat hij de krant heeft weggelegd gaat de telefoon. Marjan Smal van de provincie Zuid-Holland. Zij wil een off-the-record gesprek met hem. Ze spreken af dat hij nog deze middag om één uur met haar in Grandcafe Lien in Wassenaar gaat lunchen.

Als Pieter een kwartier te vroeg het café binnenkomt, ziet hij haar al achterin het café zitten. Ze zit aan een afgelegen tafeltje in de hoek.

Pieter begroet haar en gaat zitten. 'Mevrouw Smal u wilde met mij praten?'

'U mag mij wel tutoyeren ik ben Marjan.'

'Goed Marjan ik heet Pieter,' een beetje voelt Pieter zich een puber op zijn eerste afspraakje. Marjan ziet er goed uit, het is mooi weer en ze heeft een nogal open jurkje aan.

De kelner onderbreekt hun gesprek en neemt de bestelling op.

Ze praten nog wat over het mooie weer. Het is meer dan 30 graden, voor het eerst sinds de metingen is het nog nooit zo warm geweest in september.

Nadat de ober de bestelling heeft gebracht begint Marjan, 'Pieter de bedoeling van dit gesprek is dat het onder ons blijft'.

'Natuurlijk'.

'Om gelijk maar open kaart te spelen, ik werk parttime bij de provincie maar ik doe dat vanuit mijn werk bij de BVD. Allereerst zal ik je geruststellen er zijn geen gifcontainers.'

'Dus je wilt zeggen dat al die..'

'Ja al die bombarie is alleen bedoeld om een paar mensen voor gek te laten staan. Anders blijven die doorzeuren. Zoals je in de krant hebt kunnen lezen beschikken die actievoerders over allerlei illegaal verkregen processen-verbaal uit het justitiedossier. Uiteraard heeft onze dienst geprobeerd al deze stukken te lokaliseren, daarvoor hebben wij diverse telefoons afgetapt. Wij hebben hierdoor de mensen leren kennen en ook hun achtergrond en motivering. Het gaat hun niet om de Coupépolder. Ze gebruiken de Coupépolder alleen maar om drastische ingrepen bij alle gesloten stortplaatsen af te kunnen dwingen. Het gaat hier niet om honderden maar om duizenden oude stortplaatsen. Vanuit jouw functie heb jij wel een beeld van wat dat allemaal zal gaan kosten en dat de BV Nederland dat natuurlijk niet aan kan.'

'Ja, je hebt gelijk, de gemeente...'

'Ho Pieter, laten we het niet over de gemeente hebben maar over de golfclub.'

'Golfclub?' Pieter schrikt. Wat weet Marjan van zijn connectie met de golfclub?'Ja Pieter,' Marjan lacht, 'Wij weten alles, waarom denk je dat jullie die subsidie van Landbouw zo makkelijk hebben gekregen?'

'Ik, uh ja, maar.....'

'Was er toen geen lichtje bij je gaan branden? Jij weet toch ook dat de provincie daar allerlei troep liet storten? Jij moet toch hebben begrepen dat die golfbaan alleen nodig was om de boel af te dekken.'

'Hoe bedoel je?'

'Pieter, doe je nu niet dommer voor als je bent. Jij weet donders goed wat ik bedoel. Er moet wel iemand met een heel zwaar argument komen om in dat mooie gras te mogen gaan graven.'

'Ja maar nu...'

'Ja wij gaan met zwaar materieel op de belt wat boringen doen. Daar ligt voor jou ook een mooie taak, je zal in de verdediging moeten gaan.'

'Verdediging, hoe bedoel je?'

'Om te beginnen zou je een schadeclaim kunnen indienen. Niet dat je dat zou winnen, maar het zou instanties in de toekomst kunnen weerhouden om na elk wissewasje in het gras te gaan graven. Voor de rest ben je al op de goede weg. Je hebt al wat VVD en CDA politici bij de golfclub zitten. Het probleem zit hem bij dat clubje van Bosma, Van Laar en Gerritsma, die willen dat er een water en gasdichte afdeklaag op de Coupépolder wordt aangelegd. Gewoon absurd. De provincie en VROM zijn daar op tegen maar we moeten er ook voor zorgen dat de gemeenteraad zo iets nooit zal willen. En nu komen we bij het punt waarom we hier zitten. Die Gerritsma heeft de directeur dagelijks bestuur, Freek Boss, bewerkt met het idee van een gefaseerde aanleg van een water- en gasdichte afdichting.'

'Daar weet ik niets van.'

'Ja, die Gerritsma heeft hem al aardig in zijn zak. Gerritsma heeft hem een worst voor gehouden. Bij de aanleg van die afdichting is er een gedeelte tijdelijk niet bruikbaar maar daarna wordt het opnieuw aangelegd. Op die manier wordt de gehele baan kosteloos gerenoveerd. Op dit moment heeft Freek Boss al contact gezocht met Gerard Jol de golfbaanarchitect die ook de Griendbaan heeft aangelegd.'

'Jeminee, ik dacht dat ik Freek kon vertrouwen.'

'Wees blij dat voorzitter mijnheer Nijenhuis op dit moment ziek is, als die zich ook achter dit plan had geschaard wordt het moeilijk.'

'Je hebt gelijk. Stel je voor, die Nijenhuis had dat zo maar kunnen omarmen. Hij heeft het steeds over maatschappelijke taken en verantwoordelijkheid.'

'Genoeg daarover. Jij begrijpt dat dat om allerlei redenen niet kan. Er zal op zijn minst een nieuw pachtcontract moeten komen. Je moet er niet aan denken als jullie openheid van zaken moeten geven.'

'Jawel maar...'

'Niet alleen voor de golfclub maar ik denk ook niet dat jij als persoon er zonder kleerscheuren zal afkomen. Hoe zat het ook al weer met die parkeerplaats?'

Terwijl ze dat zegt kijkt ze Pieter strak in zijn ogen. Pieter huivert bij de gedachte. Stel je voor dat die malversaties over het misbruiken van de subsidie bekend zouden worden. Hij was zelf ook bedrogen.

De gemeente had voorgesteld om de openbare parkeerplaats ten behoeve van het clubhuisbezoek wat groter te maken. Het Ministerie van Landbouw was het daarmee eens. Mits onder voorwaarde dat de golfclub die meerkosten hiervan zouden bijdragen. Overeengekomen werd dat de golfclub Fl.133.000 aan de gemeente zou betalen. Henk Dinkelaar had toegezegd dat hij daar voor zou zorgen. Toen het geld overgeboekt moest worden kon Henk dat niet waar maken. Voor de aankoop van de grond en de bouw van het clubhuis had de Rabobank 100% krediet gegeven. Meer konden ze niet krijgen. Pieter wist dat Landbouw zou controleren of die 133.000 gulden aan de gemeente betaald waren. Pieter vond een slinkse methode om onder de betaling uit te komen. Voor het clubhuis zou grond worden aangekocht voor het bedrag van 127.000 gulden. Als hoofd openbare werken was het niet moeilijk om dat bedrag iets te verhogen naar 133.000 gulden en kon hij Landbouw laten zien dat er inderdaad 133.000 betaald was.

Van het puberale, door hormonen gestuurde, gevoel dat Pieter aan het begin van het gesprek had is ondanks het blote jurkje van Marjan niets meer over. Het enige waar Pieter nu aan kan denken is dat hij op het gemeentehuis alle papieren, die tegen hem kunnen worden gebruikt, moet verwijderen. Hij heeft slechts een paar happen van zijn lunch naar binnen gewerkt maar het smaakt hem niet meer. Hij bedenkt een excuus om op te stappen, hij kijkt uitgebreid op zijn horloge.

'Marjan, Ik moet uh...'

Marjan onderbreekt hem; ‘Pieter nog een dingetje, wij weten dat je een goede band hebt met de commissaris van politie hier. Tijdens de onderzoeken zal de boel moeten worden afgezet. Binnen die afzetting hebben wij onze eigen mensen. Maar buiten die afzetting zal het publiek op afstand moeten worden gehouden. Daar ben jij als hoofd Openbare Werken verantwoordelijk voor. Je zal daarbij ook wat politieondersteuning moeten hebben. Kan jij aan Jaap Molenaar vragen of hij daarvoor géén mensen van de milieudienst in wil zetten. Het is beter als die niet in contact komen met onze mensen. Als argument zeg je maar dat je liever niet met de mensen van de milieudienst om wil gaan.’

Lachend vult zij aan ‘Daar hoef je niet voor te liegen geloof ik.’

Pieter moet blozen ‘Nee daar heb je gelijk in.’

‘Ga nu maar, ik reken wel af, kosten van de zaak weet je. Oja wacht even er schiet me nog iets te binnen.’

Pieter was al opgestaan maar ging toch weer zitten.

‘Goed vertel maar.’

‘Jullie hebben toch ook van die golfkarretjes rijden?’

‘Ja voor een aantal ouderen zijn de afstanden te groot.’

‘Je weet dat die karretjes niet op de openbare weg mogen; dus ook niet op de fietspaden die over de golfbaan lopen.’

‘Dat wist ik niet, maar wat kunnen we daar aan doen?’

‘Voorlopig niets, zolang er geen handhavingsverzoek komt gebeurt er niets. Ik zag ook nog een ander probleem en dat is de Kromme Aarweg. De golfers moeten vanaf de parkeerplaats over die weg. Nu is die weg een doorgaande fietsroute, bij een beetje drukte is dat niet echt optimaal.’

‘Klopt, we hebben al de nodige scheldpartijen tussen de schooljeugd en de golfers gesignaleerd.’

‘Ik heb daarover binnen de provincie wat vragen gesteld, mij is toevertrouwd dat de provincie wel iets voelt voor een extra brug over het Aarkanaal.’

‘Extra brug? Waar dan?’

‘Verlengde van de Nieuwkoopseweg naar de Bruinslotsingel. Die brug maakt dan de Kromme Aarweg als fietspad overbodig. Op termijn zou het zelfs voor fietsers verboden kunnen worden.’

‘Goed plan.’

‘Laten we voorlopig maar rustig aan doen, wacht nog een jaar en maak dan bij Openbare Werken een voorzetje. Te denken is aan twijfels over het voortbestaan van de vrijwillige brandweer in Aarlanderveen of de aanrijdtijden van de ambulance. Waarschijnlijk zijn er nog wel wat meer zaken te bedenken.’

Pieter mompelt bevestigend, hij voelt zich ongemakkelijk en maakt dat hij weg komt.

Marjan blijft nog even zitten en geniet van de lunch.